

[Undervisningsministeren.]

rende ordning, blev stærkt debatteret i seminariekredse. Det var navnlig kommissionens forslag om gennemførelse af en omlægning og reduktion af den afsluttende eksamen, det satte sindene i bevægelse. Ved min tiltræden som minister var det mit indtryk, at debatten om kommissionens forslag kunne betragtes som afsluttet, og efter at jeg har haft lejlighed til at drøfte forslaget med tilhængere og modstandere af det indenfor seminarieverdenen og med Danmarks Lærerforening, har jeg ment at kunne fremsætte lovforslaget i det væsentlige i overensstemmelse med kommissionsflertallets forslag, men dog med forskellige afvigelser i mindre centrale spørgsmål. Hvor der, som med hensyn til eksamensspørgsmålet, stadig i en ikke ubetydelig del af seminarieverdenen er betænkeligheder, har jeg i bemærkningerne gengivet de fra den pågældende side formulerede forslag. Jeg henviser her særligt til bemærkningerne til lovforslagets § 12.

Lovforslaget opretholder de hidtil bestående 3 læreruddannelser: den almindelige 4-årige, den særligt for studenter til rettelagte og forskolelæreruddannelsen eller, som den nu foreslås kaldt, småbørnslærerindeuddannelsen.

Den særlige uddannelse for studenter blev tilrettelagt som en midlertidig ordning ved loven af 4. juli 1947. Uddannelsen er efter denne lov, der er forlænget indtil videre ved lov af 27. marts 1952, 2½-årig og var tænkt som en midlertidig foranstaltning til bekæmpelse af lærermanglen. Erfaringerne i de forløbne år har imidlertid vist, at man ved hjælp af denne særlig for studenter tilrettelagte uddannelse har kunnet tilføre lærerstanden en værdifuld kreds af unge, som ellers næppe ville have valgt lærergerningen, og der har derfor fra alle sider været enighed om at gøre denne uddannelse til et varigt led i vor læreruddannelse. Med hensyn til studenteruddannelsens længde har der derimod været divergerende meninger. Kommissionsflertallet foreslog en forlængelse af uddannelsen til 3 år, mens et mindretal, som jeg sluttede mig til, mente, at de nuværende 2½ år måtte være tilstrækkeligt. Efter at have drøftet spørgsmålet med en række seminariefolk har jeg imidlertid for mit vedkommende erkendt, at en forlængelse af uddannelsen

vil være saglig rigtig, idet de 2½ år giver en lidt for forceret uddannelse, der må lade vigtige ting ligge, hvortil kommer, at elevernes ophold ude i det praktiske skolearbejde — og dermed deres fraværelse fra seminarieundervisningen — efter forslaget forøges fra 14 dage til 3 måneder. Mine betænkeligheder ved en forlængelse af uddannelsen var iøvrigt i det væsentlige begrundet i en angstelse for, at en sådan forlængelse skulle hemme tilgangen. Jeg har imidlertid ladet mig overbevise om, at et halvt år fra eller til næppe spiller større rolle for de unges valg.

Småbørnslærerindeuddannelsen er ligeledes foreslået forlænget med ½ år til 2½ år. Begrundelsen er som for studenteruddannelsen, at forskoleseminarierne gerne vil have tid til at tage lidt mere med, f. eks. sprog og dansk litteratur, og skal have tid til de 3 måneders praktisk arbejde ude i skolen.

Forslaget i denne henseende har mødt modstand fra Danmarks Lærerforenings side — dog naturligvis ikke fra den fraktion, der repræsenterer forskolelærerinderne. Lærerforeningens principale ønske er at få denne for kvinder særlige og lavere normerede uddannelse afskaffet. Jeg forstår naturligvis godt lærerforeningens ønske om at få en ensartet uddannet lærerstand for hele folkeskolen, og at foreningen, når den under hensyn til den herskende lærermangel har afstået fra at stille forslag om småbørnslærerindeuddannelsens ophævelse, i hvert fald ikke har ment at kunne gå med til dens udbygning. Jeg deler imidlertid kommissionsflertallets opfattelse, at forskolelærerinderne har gjort udmærket fyldest, og at der gennem den særlige uddannelse er tilført folkeskolen værdifulde lærerkræfter, som ellers næppe ville være kommet frem.

Med hensyn til optagelsesalderen har forslaget imødekommet seminariernes ønske om et noget mere modent elevmateriale og optagelsesalderen er derfor for den 4-årige uddannelse foreslået forhøjet med 1 år til 18 år, for studenteruddannelsen med ½ år til 19 år og for småbørnslærerinderne med 2 år til 20 år. Herefter vil ingen, uanset hvilken uddannelse der vælges, kunne opnå en lærereksamen før det fyldte 22. år. Bestemmelsen er søgt formuleret sådan, at seminarierne får en mulighed for at dispen-